

**† IOACHIM,
Arhiepiscopul Romanului și Bacăului**

EMANUEL ȘI TINERII

Scrisoare pastorală
la Sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos

Roman – 2016

Iubitului nostru cler, cinului monahal și tuturor dreptmăritorilor creștini din această de Dumnezeu păzită și binecuvântată eparhie, har, milă și pace de la Îndurătorul Dumnezeu, iar de la noi părintească dragoste!

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos este actul de iubire ce pune în lumină taina minunată a lui Dumnezeu Care, în toată slava Sa neînchipuită, ia firea noastră omenească și se revelează în noi, ca pe toți să ne mântuiască dându-ne șansa de a deveni părtași la dumnezeirea Sa. Iisus Hristos este realitatea absolută ce, prin întrupare, aduce umanității noastre în dar puțința de a deveni universul în care se reflectă intimitatea spirituală a lui Dumnezeu.

Nașterea umană a Iubirii Dumnezeiești întrunește și exprimă simultan contrarii greu de imaginat coexistând: măreția divină cu smerenia absolută, sărăcia supremă cu bogăția deplină ce hrănește lumea întreagă, viața în toată consistența ei care asumă moartea și o depășește, sănătatea deplină ce acceptă boala și o vindecă sau dreptatea care asumă toată nedreptatea eliberându-i pe toți cei striviți sub povara ei.

Dreptmăritori creștini,

La Nașterea lui Hristos, corul de îngeri cânta: „*Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie*”. Hristos spune clar: „*Pacea Mea o dau vouă*” (Ioan 14,27), adică iubirea Mea de Frate v-o dau vouă. Iisus Hristos este „*pacea noastră*”. (Efeseni 2,14). „*Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul*” (Ioan 13,34). De aceea misiunea noastră este să primim pacea și iubirea Lui și să le răspândim. Numai primindu-L pe Hristos înlăuntrul nostru El devine izvorul păcii, unității și iubirii interpersonale. Prin nașterea ca om a Fiului lui Dumnezeu s-a născut, de fapt, izvorul de pace între oameni, dar și între Sine și oameni, aceștia fiind ridicați la calitatea de fii ai Săi, ca frați ai Fiului Său.

Nașterea Mântuitorului Hristos semnifică venirea lui Dumnezeu întru ale Sale, așa cum spune Sfântul Evanghelist Ioan: „*a venit întru ale Sale, dar ai Săi nu L-au primit*”. „Ale Sale”

la care a venit și „ai Săi” care nu L-au primit reprezintă creația întreagă adusă la existență de Tatăl prin Cuvânt, iar „ai Săi” sunt oamenii creați după chipul și întru asemănarea cu Dumnezeu printr-un act special. Deci lumea și omul, creații ale Logosului, sunt premise ale venirii Fiului lui Dumnezeu în lume, necesară în vederea (restaurării lor) mântuirii acestora după cădere. *„Căci se cădea cu adevărat – afirmă Sfântul Maxim Mărturisitorul – ca Cel ce este după fire făcătorul ființei lucrurilor să se facă și autorul îndumnezeirii după har al celor create, ca astfel Dătătorul existenței să se arate și ca Dătătorul fericirii veșnice a existenței”* („Răspunsuri către Talasie” – Filocalia românească, vol.3).

Întruparea Mântuitorului Hristos este cea mai concludentă probă a existenței lui Dumnezeu. Dacă încercăm să fim raționali, vom vedea că în afara lui Iisus Hristos, adică a lui Dumnezeu experiat de oameni, orice afirmație despre Dumnezeu este calcul, convenție și presuposiție. Iar presuposiția sau calculul nu pot fi niciodată imperative. Acest fapt trebuie să-l conștientizăm și să-l transmitem mai departe chipurilor lui Dumnezeu care se vor naște și vor continua fiecare, prin particularitatea libertății sale, manifestarea credinței în Dumnezeul-Om – Iisus Hristos.

Fiecare generație de chipuri ale lui Dumnezeu este o nouă renaștere a istoriei în care Iisus Hristos – Emanuel – Își pune speranța de a fi recunoscut.

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Creștinismul oferă generațiilor de chipuri tinere ale lui Dumnezeu o perspectivă cu totul nouă despre viață, care satisface profund setea de faptă și ideal a lumii din toate timpurile și mai ales de astăzi. E cunoscut că Însuși Mântuitorul nostru Iisus Hristos a arătat o deosebită dragoste față de tineri, iar apostolul Iubirii, Ioan, stând cu capul plecat pe pieptul lui Iisus, a devenit peste veacuri imaginea simbol a relației dintre aceștia și Biserică.

În revista „Gândirea” din luna martie a anului 1934, Nichifor Crainic afirma următoarele: *„Vremea noastră este vremea tinerețului. O lume veche se dărâmă, o lume nouă își caută formele de viață. Pulsul ei zvâcnește în arterele tinerețului. ...Biserica este aceea căreia îi rămâne sarcina să capteze și să filtreze valorile afirmative ce-i năvălesc în prag sau să*

îndiguiască valorile negative și rebele ce-i bat în coastă”.

Cert este că dintre toate vârstele, tinerețea este preferată în mod deosebit de Mântuitorul Hristos, tinerii fiind cei cărora li se oferă, înaintea tuturor, Împărăția cerurilor. Dacă-L ai pe Dumnezeu cu tine, înțelegi că măsura omului desăvârșit nu este înțeleptul, ci copilul. Măsura desăvârșitei viețuiri este nevinovăția pruncului care primește cu toată ființa și în mod dezinteresat prezența lui Dumnezeu. Perpetua întoarcere la starea pruncului desăvârșit devine astfel exercițiul ascetic ce ne pregătește pentru întâlnirea cu Pruncul dumnezeiesc, într-un dialog ce ne conduce spre tinerețea veșnică, spre vârsta deplinătății lui Hristos. Nu pruncii trebuie să fie ca noi, ci noi trebuie să fim ca pruncii. Dar, cum spunea același Nichifor Crainic, *„în cultură, savantul este măsura copilului; în religie, copilul este măsura savantului”*.

Pe de altă parte, din păcate, de multe ori, darul libertății de gândire cu care-i înzestrat omul produce în mintea revoluționară a timpului concepții potrivit cărora bătrânii sunt socotiți anacronici și deformați de ideologii și sisteme nerealiste. Totuși, *„Cel vechi de zile”* sădește în fiecare dintre noi un sâmbure de adevăr care poate încolți și în final rodi în toamna bătrâneții înțelepte a multora. De aceea fiecărei vârste i se cuvine respect.

Iubiții mei,

Sărbătoarea Nașterii Domnului trebuie să pună în lumină, în mintea fiecăruia dintre noi, reînnoirea ontologică și morală a lumii. Prin noul Adam-Hristos Fiul lui Dumnezeu se înnoiesc continuu cei ce vin la El prin lucrarea Duhului Sfânt în Biserică.

E foarte periculos ca în această lume, care se învechește tot mai mult în libertatea de-a păcătui, omul să se străduiască, conștient sau nu, să-și fundamenteze valorile pe orice altceva în afară de învățătura creștină. Să luăm aminte și să nu contribuim la „omorârea” lui Dumnezeu prin indiferență!

De douăzeci de veacuri s-a cântat în lume „Cu noi este Dumnezeu”! Dar astăzi, în această lume a îndoielilor și nesiguranței, se iscă întrebarea: „Mai este Dumnezeu cu noi!?”

Acum mai bine de un sfert de veac, în decembrie 1989, în preajma Crăciunului, tineri entuziaști animați de dorința înlăturării regimului represiv și ateu, au ieșit pe străzi cerând să fie liberi. Între lozincile lor era și dictonul Cu noi este Dumnezeu. Când treceau prin fața unei biserici, se opreau, îngenuncheau, își

faceau semnul sfintei cruci și rosteau rugăciunea Tatăl Nostru, conștienți fiind de faptul că Dumnezeu este prezent în Biserică și că se jertfește liturgic pe fiecare Sfânt Altar. Unde mai sunt acei tineri? Ce-au devenit ei? De ce oare acum unii dintre ei nu mai cântă „Cu noi este Dumnezeu”, nu mai rostesc Rugăciunea Domnească, nu mai vor să muncească, să construiască nimic..., iar când trec prin fața aceleiași biserici strigă: „nu mai vrem catedrale!” Oare de ce tânărul de astăzi nu mai vrea să-L întâlnească pe Emanuel?! Sub influența căror mișcări seculariste a rămas prizonier căutărilor fără răspuns?

Toate întrebările noastre își găsesc răspunsul doar în Hristos, căci El este înțelesul ultim al tuturor realităților, El este Axa lumii în jurul căreia gravitează totul.

Fără Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, timpul n-ar fi fost timp, istoria n-ar fi fost istorie și omul n-ar fi fost om. Timpul, istoria și omul nu pot avea sens decât dacă sunt raportate la o Persoană absolută, o Persoană capabilă să nu decadă în nonsens și neființă. Aceasta este Iisus Hristos. Că vrem sau refuzăm, Emanuel este în mijlocul nostru și ne caută, ne cheamă. Ascultați-L!

Iubiți credincioși,

Biserica împlinește în lume activitatea misionară a lui Hristos Domnul, ea este prelungirea filantropiei hristice în societate. Ea ține în brațele ei părintești pe tânărul de astăzi care se confruntă cu neajunsurile vieții și care caută un sens în tot ceea ce face. Purtarea de grijă a Bisericii față de tineri a fost și motivul pentru care anul care se încheie a fost dedicat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române educației religioase a tineretului ortodox. În acest context, în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului au fost implementate cu succes mai multe proiecte eparhiale prin intermediul Sectorului Social-filantropic, ai căror beneficiari au fost tinerii. Dintre acestea amintim aici doar câteva:

- Proiectul social dedicat tinerilor diagnosticați cu cancer și boli terminale *„Păstrarea unui sens al vieții în cazul tinerilor bolnavi de cancer”*;

- Proiectul social eparhial *„În temniță am fost și ați venit la Mine!”* – dedicat tinerilor privați de libertate;

- Proiectul social de prevenire a delincvenței juvenile, adresat tinerilor de la gimnaziu și licee;

- Campania de conștientizare și informare dedicată tinerilor cu dependență de alcool și stupefiante;

- Proiectul social-educational inter-eparhial *„Tineri români în căutarea valorilor credinței creștine și tradiției populare autentice”*;

- Programul social-educational de prevenire a abandonului școlar - *„Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți!”* adresat elevilor la începutul și la sfârșitul anului școlar. Sute de elevi din fiecare protopopiat au primit, cu această ocazie, rechizite școlare, ghiozdane echipate și dulciuri;

- Programul social-cultural dedicat tinerilor cu rezultate excepționale la învățătură, vizând toți șefii de promoție din liceele aflate pe raza administrativ-canonică a eparhiei;

- Proiectul social dedicat tinerilor cu posibilități financiare reduse, dar cu rezultate bune la învățătură, prin intermediul căruia zeci de tineri din cele șase protopopiate au primit burse școlare pe tot parcursul anului școlar și universitar.

Pe această cale dorim să aducem mulțumire atât colaboratorilor noștri care au sprijinit implementarea acestor programe, cât și celor ce au susținut financiar și logistic lucrarea noastră educațională și social-caritabilă.

De asemenea, vă aducem la cunoștință faptul că, la propunerea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2017 ca fiind *„Anul omagial al iconarilor și pictorilor bisericești și Anul comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului în Patriarhia Română”*. Cu acest prilej, în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului vor fi organizate activități cultural-educative și social-caritabile care vor pune în valoare tezaurul iconografic pe care Biserica îl deține cu responsabilitate și vor așeza în lumină semnificația jertfei mărturisitorilor care au apărut Ortodoxia suferind în timpul regimului de tristă amintire.

Iubiți fi duhovnicești,

Închei cuvântul meu pastoral cu un colind inspirat din tradițiile noastre populare, care împodobesc marele eveniment al Nașterii Domnului, având încredințarea că această sărbătoare a bucuriei și a familiei e pururea nouă și înnoitoare:

Cânt de Crăciun

*În amurg de seară, când cerul s-aprinde,
Îngerii din ceruri vin să ne colinde,
Oamenii i-ascultă, nu doarme niciunul,
Sunt cu toții veseli, c-a venit Crăciunul.*

*Pruncii puși în leagăn, deși nu cuvântă,
Colinda din ceruri cu îngerii cântă.
Slava cea cerească inundă pământul,
Iar în orice casă se naște Cuvântul.*

*Mama pregătește scutece din pâine,
Tata sfarmă-n puiă cânepă și grâne,
Copiii își lasă lungă lor hârjoană,
Când preotul vine cu sfânta icoană.*

*Cântă împreună imnul sfânt de praznic
Și simt cum un înger le rămâne paznic.
Plăvanii puternici, mieii și asinii
Simt și ei, din staul, că e Casa pâinii.*

*Pe când toți sătenii merg la Liturghie,
Văzduhul se umple cu fum de tămâie.
Împăcați cu toții și-mbrăcați frumos
Gustă din potirul Pruncului-Hristos.*

*Se întorc acasă veseli și cucernici
Lui Iisus dând slavă că i-a făcut vrednici.
S-așază la masă cu toți împreună
Casa lor e plină doar de voie bună.*

*Vin copii cu steaua și-s primiți în casă,
După ce colindă sunt poftiți la masă,
Li se pun în traistă daruri diferite,
Că Hristos e Darul lumii infinite.*

*Îți mulțumim, Doamne, Cel ce ne-ai creat
Că ne-ai smuls din mâna celui necurat,
Intră-ne în templu pentru a Te naște
Și-n inimi curate, Tu Te recunoaște!*

Al vostru păstor și pururea către Domnul rugător,

**† IOACHIM
Arhiepiscopul Romanului și Bacăului**

Data în reședința noastră arhiepiscopală de la Roman, 25 decembrie 2016.